

ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СУИЦИДНИТЕ ДЕЙСТВИЯ В ОБЛАСТ СИЛИСТРА ЗА ПЕРИОДА 2011г.- 2018г.

Според данни от различни източници самоубийството е една от водещите причини за смърт в редица страни, особено в млада възраст. За идентифициране на основните рискови групи от населението, предприели суицидни действия и мотивите, довели до тях ежегодно се изготвя обобщена информация на суицидните действия в област Силистра въз основа на данните, подавани ежемесечно в РЗИ под формата на „Карта за регистрация на суицидно действие”, попълвана на мястото на инцидента от екипи на ЦСМП-Силистра и в СО на „МБАЛ-Силистра“АД. Данните, касаещи пол, възраст, местожителство, социално положение, семейно положение на лицата в суициден риск, мотивите и способ за извършване на суицидните действия са обобщени и представени в приложената таблица.

Информация за регистрираните суицидни действия 2011г.-2018г.	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1 Общ бр.	37	45	49	67	54	37	44	59
мъже	12	16	23	30	23	12	13	23
жени	25	29	26	37	31	25	31	36
2 Възраст								
до 18 години	6	13	10	14	13	5	5	9
над 18 години	31	32	39	53	41	32	39	50
3 Местожителство								
град	17	24	21	36	18	17	20	21
село	20	21	28	31	36	20	24	38
4 Соц. Положение								
работещ	8	7	8	8	6	1	4	7
безработен	11	8	17	24	21	13	15	11
учащ	5	12	12	16	11	7	4	6
пенсионер	4	12	5	11	9	8	9	20
инвалид			1	1				1
домакиня	7	6	6	7	7	8	7	6
друг	2						4	8
5 Сем. положение								
семеен	17	11	18	34	26	15	20	20
несемеен	12	15	22	22	16	12	16	27
разведен	3	5	3	2	3	4	1	3
дете на разведени родители	1	7	3	5	4			9
семеен/а повторно	1	1	1	1		4		
вдовец/а	3	6	2	3	5	2	7	

други	2	1	3	2	1	1		
9 Психично заболяване								
да	4	6	4	9	5	3		
не	19	21	31	32	35	25		
повече от едно заболяване		1		1	3			
няма данни	14	17	14	25	11	9		
10 Съжителство- живее:								
сам							8	10
с роднини							20	22
с приятели							1	
с партньорка							12	24
няма данни							3	3
11 Завършено образование								
без образование							2	5
начално							8	12
основно							15	23
средно							16	18
бакалавър							3	
магистър								1
12.Професия								
лекар								
музикант								
шофьор								1
икономист							1	
инженер								
ел.техник								1
военен								
полицай								
стоматолог								
социален работник								1
друго							43	56
13.Уведомена ли е прокуратурата/следственит е органи?								
да							27	50
не							14	9
14.Къде е извършен опитът?								
в дома							39	54
навън на открито							1	4
в лечебно заведение							1	
на работното място							1	
в училище								
в затвор								

на обществено място							2	
няма данни								1
15.Има ли предсмъртно писмо или друг вид съобщение?								
да							2	2
не							42	57
16.Кой е съобщил за извършеното суицидно действие?								
суициандът							5	15
роднини/близки							34	39
служебно лице							5	5
17.Консултиран ли е от психиатър?								
да							13	16
не							31	43
18.Националност								
български гражданин							44	59
Гражданин на чужда държава								
19.Етническа принадлежност								
българин							18	25
турчин							13	20
ром							13	14
друго								
20. Хоспитализиран ли е?								
да							25	33
не							19	26

Общият брой на лицата, при които са били регистрирани суицидни действия през разглеждания период 2011- 2018г. е **392**, от които **59** за **2018г.** Съгласно събраната информация броят на лицата, предприели суицидни действия в област Силистра през 2018г. се доближава до този през 2014г., когато е отбелязан най-високия ръст на суицидни действия за периода 2011-2018г. Съотношението лица до 18г.:лица над 18г. е било 1:3.5, за **2018г.** е приблизително 1:6. Значителен спад на суицидните действия и при двете възрастови групи е имало през 2011г. и 2016г.

В периода 2011-2018г. се оформя трайна тенденция за повишаване на суицидните действия при лицата от женски пол. През 2018г. съотношението мъже:жени е **39%: 61%** в полза на жените. При мъжете суицидните опити са по-малко на брой, но по-често завършват със смъртен изход.

Местожителството не е определящ фактор за предприемане на суицидни действия. По данни от таблицата през 2012г. и 2014г. по-висок е бил дялът на жителите в градовете, в останалите години по-голям е бил дялът за жителите на селата. През 2018г. **36%** от лицата, предприели суицидни действия са били жители от градовете, а **64%** от селата.

Съществен фактор за предприемане на суицидни опити се явява социалното положение. През разглеждания период с изключение на 2012г. и 2018г. **най-голям брой лица, предприели суицидни действия е имало от групата на безработните.** През **2018г.** като водеща се очертава групата на пенсионерите **-34%**, следвана от групата на безработните, съставляваща **17%**, групата на работещите **12%**, на учащите и на домакините по **10%**, на бездомните и инвалидите по **1%**. и други неуточнени - **12%**.

Няма еднозначен отговор за влиянието на семейното положение като фактор за суицидни действия. През 2012г. и 2013г. е регистриран малко по-голям брой несемейни лица в суициден риск, за разлика от 2014г.- 2018г., когато по-голям е броят на семейните. През разглеждания период като водещи мотиви за предприемане на суицидни действия се явяват три фактора - **конфликти със съпруг/а**, обхващащ **31 %** от всички случаи / за 2018г. **-25%/** , психотичен фактор или психично разстройство - **16%** /за 2018г.-**17%/** конфликт с родители **-13%/**. За **17%** от лицата, предприели суицидни действия няма изявен мотив, при **8%** няма данни за мотивите, следвани от тежко соматично заболяване **7%**, конфликти с деца **3%**, „несподелена любов”- **2%**, тежки финансови проблеми **-2%**, последвани от раздяла или загуба на близък човек и други. Няма регистриран случай на суицидни действия по религиозни мотиви, лош успех в училище, сексуален тормоз, нежелана бременност. И през 2018г., както през всички разглеждани години най-честият способ за опит за самоубийство в област Силистра е отравянето с медикаменти. Той е регистриран при **58%** от лицата, **предприели суицидни действия, следван от обесване – 17%**, отравяне с химични средства- **12%**, самонараняване с хладно оръжие- **7%**, хвърляне от височина-**7%**, от огнестрелно оръжие **-2%**. В областта няма регистрирани опити за самоубийство от удавяне, въздействие на електричен ток и изгаряне, хвърляне под транспортно средство. Най-голям брой смъртни случаи има при лицата, избрали като метод за самоубийство обесване - **8** случая, хвърляне от височина – **4** случая, отравяне с хим.средства и огнестрелно оръжие - по **1** случай За 2018г. общият брой на регистрираните смъртни случаи е **14**. Всички лица, при които са били регистрирани суицидни действия през 2018г. са български граждани, от тях **42%** са с българска етническа принадлежност и **34%** с турска и **24%** с ромска етническа принадлежност. Лицата с основно образование са съставлявали - **40%**, със средно образование - **31%** начално **-20%**, без образование **8%**, магистър **1%**, бакалавър **0%**. Най-честото място, на което са регистрирани суицидни действия през 2018г. е дома на суицидианта – при **91%** от опитите.

Съгласно данните, отразени в картите за суицидни действия, от всички регистрирани **392 /триста деветдесет и два /** суицидни опита за 2011г.-2018г. **55** или **14 %** от всички са завършили със смъртен изход. Тъй като картите и съобщенията за суицидни действия се попълват от спешните екипи на ЦСМП на мястото на инцидента и в СО при приемането и информация за крайния изход на заболяването няма, следва да се предположи, че тази цифра не е окончателна и действителният брой на починалите е по-голям.

Констатации от обработените данни за суицидни действия на територията на област Силистра за разглеждания период:

1.В периода 2011-2014г. на фона на прогресивно намаляващото население в областта, броя на лицата, предприели суицидни действия прогресивно е нараствал за двете възрастови групи – до 18 и над 18-годишна възраст.

През 2016г. е регистриран значителен спад на суицидните действия в област Силистра, последван от нов ръст през 2017 и особено 2018г, когато броят на лицата, предприели суицидни действия е приблизително равен с броя на лицата през 2014г. , когато е отбелязан най-висок ръст на суицидни действия в областта.

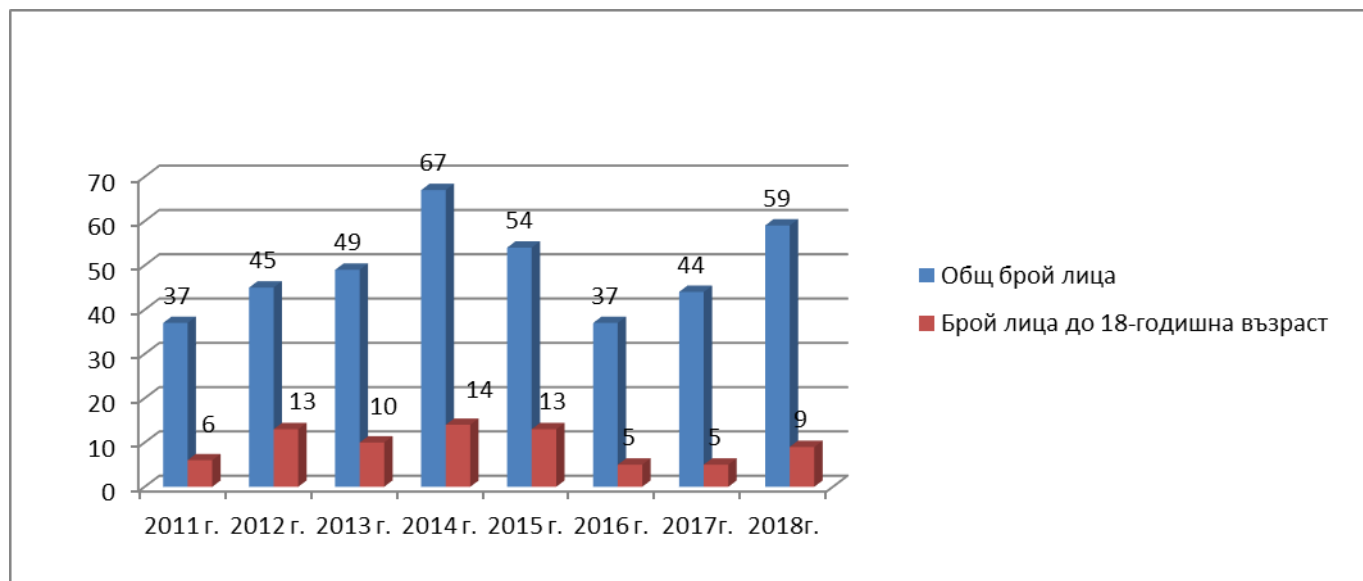
2. Трайно оформяща се тенденция за повишен суициден риск при лицата от женски пол за периода 2011-2018г.

3. Оформяща се тенденция за повишен суициден риск при лицата от групата на безработните. През 2018г. най-голям дял има групата на пенсионерите.

5. Най-честият способ за суициден опит сред лицата в област Силистра е отравянето с медикаменти.

6. Най-голям процент смъртност има при лицата, избрали като способ за самоубийство обесването.

7. Основните водещи причини за суицидни действия в областта са конфликти със съпруг(а), психотичните мотиви или психично разстройство, конфликти с родители.

Изготвил

д-р К.Пенева-гл.инспектор Д МД